

Julotta

Luk. 2:1-20

I.N.J

Julens evangelium vänder upp och ned på allt. Jag tänker på Augustus, kejsaren som vi hörde om i inledningen till evangeliet idag – han som lät utfärda sitt påbud att *”hela världen skulle skattskrivnas”*. Han befann sig i Rom, i den dåtida världens och maktens absoluta centrum. Och där satt han högförnäm i sitt palats och utfärdade sina förordningar. Han hade makten! Och inte nog med det, han kallade sig själv för ”Fridsfurste” minsann. Den romerska freden – ”Pax romana” - den var ju hans verk. Att den föregicks av ett brutalt inbördeskrig, det ville han inte bli påmind om. För att dölja spåren hade han faktiskt bytt ut det blodbesudlade namnet Octavianus, mot Augustus, som betyder ”den upphöjde” eller ”den vördnadsvärde”.

Men, som jag sade, julens evangelium vänder upp och ned på allt. Centrum blir helt plötsligt periferi, och periferi blir centrum. För vem kommer ihåg Augustus idag? Några historienördar, som jag kanske. Men inte folk i allmänhet. Däremot vet de flesta – för att inte säga varenda kotte – vad som hände den första julen i staden Betlehem. Då föddes Jesus – i det som var det romerska rikets utkant, i periferin, i marginalen. Det är där det mest revolutionerande händer. Gud kommer till oss – i ett barns gestalt. Och han, den lille parveln i krubban, *han* är den verkliga Fridsfursten. Ett litet barn! Och ändå är det han som har *”all makt i himmelen och på jorden”* (Matt.28:20) och även om jordiska supermakter avlöser varandra så gäller inte det om Jesu rike. Nej, *”hans välde skall aldrig ta slut”* (Luk 1:33).

Tänk bara på Augustus! Det välde han regerade över gick under redan i slutet på 400-talet. Av det palats han bebodde återstår bara ruiner. Hans förordning om skattskrivning, den har ingen giltighet längre. Men med Jesus är det annorlunda. Han är den evigt unge och den ständigt aktuella! I denna stund, när vi firar julotta här i S:t Clemens, talas det om Jesu födelse i alla länder på vår jord, bland höga och låga och på vitt skilda språk. Det är som vi sjöng i psalmen:

Unga, sjunga

Med de gamla.

Sig församla

Jordens böner

Kring den främste av dess söner!

Så låt oss därför denna tidiga julmorgon lämna Augustus i hans palats och bege oss ut i marginalen, till Betlehem och det som tilldrog sig där den första julen. Har du en smula fantasi och inlevelseförmåga, tänk dig då att du är i Betlehem denna julmorgon. Du står i det rum där Jesus föddes! Ta dig en funderare! Varför föddes

Jesus under så enkla förhållanden? Varför fick han sin första viloplats i djurens krubba? Vet du inte svaret? Det är ganska enkelt, men djupt nog ändå. Det skedde av kärlek. Kärleken – den gudomliga kärleken – söker sig nämligen alltid nedåt – den tränger sig så djupt det någonsin går. Ingen makt i världen når djupare än Guds kärlek. Och det är ju kärlek det handlar om. Du kommer väl ihåg ”Lilla Bibeln”? ”*Så älskade Gud världen att han gav den sin ende Son*” (Joh. 3:16). Jesus han krävde inga undantag, ingen särbehandling eller bekvämlighet för egen del. Han höll till godo med det som bjöds. Om det nu var ett stall han föddes i eller det var i det rum där man hade sina djur på den tiden och som var sammanbyggt med boningshuset, det förändrar inget i sak. Han föddes som ett fattigt litet människobarn under de mest primitiva förhållanden. Så ville han visa alla dem som finns där ute i marginalen, de som ingen bryr sig om eller tar notis om: Jag är med er, jag kom för er skull, för att vara er nära och dela er lott, helt och fullt. Ert liv skall jag leva. Er död skall jag dö. Och för er skall jag öppna himmelen.

När Augustus i sitt fjärran Rom är upptagen med sin skattskrivning, när Herodes och överstepräster i Jerusalem inte har en susning om vad som är på g, när alla i Betlehem sov och snarkade, då händer det: Himlen lysas upp av ett underbart sken. Och nu sitter vi där, vi också, tillsammans med herdarna som håller vakt kring sin jord om natten. Har du tänkt på att de var människor som verkligen hörde hemma ute i marginalen? Och de, just de, får höra det omtumlande budskapet: ”*Åt er har en Frälsare fötts!*”. Just de får höra den allra första julsången: ”*Åra i höjden åt Gud och på jorden fred åt dem han har utvalt.*”

Visst blir man häpen eller hur? Detta är så typiskt Gud! Han älskar att göra det som är annorlunda. Hela Bibeln vittnar om det. Jag tänker på Moses – han som inte var någon talför man – ändå fick han uppdraget att leda Israels folk ut ur fångenskapen i Egypten. Jag tänker på David, herdepojken som blev Israels mäktigaste kung, på den unge Jeremia som kallades till profet, trots att han var så ung och hade så lite självförtroende. Jag tänker på lilla Maria, tonåringen som blev Jesu mor och så på herdarna som var först med att höra julens glädjebud. Alla kom de från marginalen! Men så handlar Gud. Precis som det står i en av Psaltarens psalmer: ”*Vem är som Herren, vår Gud, han som tronar så högt, han som ser så djupt ner - vem i himlen, vem på jorden?*” (Ps 113:5-6).

Vad alla de har gemensamt som finns där ute i marginalen, det är ju att de inte är något stort i sig själva, att de inte har makt, inflytande eller hög social status. De är små, oansenliga och fattiga. Men platsar verkligen vi där? Jo, om vi inser, att när allt kommer omkring är också vi små. Vi kan inte frälsa oss själva. Vi kan inte ta oss i kragen för att komma närmare Gud. Vi kan inte göra oss en himlastege. När man inser det, då först blir det ett glädjebud, att Gud kommer till oss, i Jesus Kristus. Då först landar ängelns ord i vår verklighet: ”*Idag har en Frälsare fötts åt er*”.

Ta med dig det ordet hem ifrån Betlehem. Frälsning, försoning, förlåtelse, mening i livet, barnskap hos Gud och evigt liv finns hos Jesus. Herdarna förstod det. Det var därför de vände de *"tillbaka och prisade och lovade Gud"*. Vet du? Vi får lämna denna julotta i samma glädje som de. Också vi har en Frälsare. Men innan vi gör det, låt oss stanna ännu en liten stund vid Jesu krubba och be:

Dig, o himmelske Fader, vare evigt lov och pris, för att du så älskade världen att du gav oss din enfödde son och lät honom födas och bli vår broder. För att vi skulle leva har du låtit det eviga livet komma ibland oss. För att vi skulle upplysas har du låtit själva Ljuset stiga ner i vårt mörker. För att vi skulle bli dina barn har du gjort din son till ett ringa människobarn. O, Gud, vilken underbar vishet och nåd har du inte brukat för att rädda oss. Jag tillber dig ödmjukt vid din Sons krubba. Tag emot mitt ringa tack och lov. För Jesu skull. Amen

Psalmer: 119, 124, 126, 127
S:t Clemens, 2025-12-25